

Jahn Beringen

KERSTVERHAAL 2003 OERVERSIE

De historische ontmoeting.

I

*What's in the name?
It's just the game.
Always the same:
nobody to blame.*

Sinterklaas was in het dorp en natuurlijk was het - net zoals ieder jaar - weer vreselijk leuk geweest. De kinderen hadden voor hem gezongen, hetgeen direct was beloond met pepernoten die met gulle hand werden uitgedeeld door de Pieten. Daarna had de Sint de cadeautjes laten uitdelen. Sommige kinderen had hij bij zich geroepen omdat ze het afgelopen jaar extra lief waren geweest. Uiteindelijk was hij opgestaan, had hier en daar handjes geschud en schouderklopjes uitgedeeld om tenslotte met een vrolijk „tot volgend jaar dan maar weer” op zijn trouwe schimmel te klimmen. Na nog één keer gezwaaid te hebben, nam hij de teugels in handen en liet het paard in beweging komen. De Pieten liepen aan weerszijden mee.

Naarmate de groep voortging, stierf het gejuich en gekwetter van de kinderen weg. De blijdschapskakofonie - zoals de Sint het altijd noemde - loste langzaam op in de ijle decemberlucht.

„Tja,” dacht Sinterklaas, „eigenlijk geldt dat op lange duur voor alles en iedereen. Al wat is, zal ooit geweest zijn.” En weer kwam die ene gedachte in hem op: hoeveel van de kinderen, die nu blij met hun cadeautje naar huis gingen, zouden opgroeien tot goede en gelukkige mensen? Er zouden er zijn die achtervolgd zouden worden door pech en ongeluk of nog erger: die zouden uitgroeien tot gewetenloze misdadigers. Zelfs de grootste dictators die de wereld kende en gekend had, waren ongetwijfeld ooit eens schattige kinderen geweest. De kindervriend zuchtte en sprak halffluid:

„Je wordt oud, Sinterklaas.”

„Wat zei u?”

Geschrokken keek de Sint opzij. De hoofd-Piet staarde hem verbaasd aan.

Sinterklaas schraapte zijn keel en toverde een glimlach op zijn gerimpelde gelaat:

„Neem me niet kwalijk; ik zat hardop te denken. Ik zei: „Het wordt KOUD, Sinterklaas.””

Met dat hij dit zei, trok hij de dikke mantel wat strakker om zijn schouders.

De hoofd-Piet knikte.

„Als het te erg wordt, dan kunnen we wel ergens even een kopje koffie gaan drinken.”

„Jaja, dat is goed,” reageerde Sinterklaas. Hij wilde nog iets zeggen, ware het niet dat zijn aandacht werd getrokken door iets merkwaardigs.

„Hooo!”

Het paard stopte gehoorzaam. Alle Pieten keken nu naar Sinterklaas die slechts ter verduidelijking naar het grote park wees dat zich naast de overkant van de brede straat uitstreckte. Op een bankje zat een man, haveloos gekleed, triest voor zich uit te staren. Inmiddels was Sinterklaas afgestapt.

„Pieten, luister,” begon hij, „ik ga even een praatje maken met die meneer daar. Gaan jullie maar met mijn paard naar dat grasveldje. Dan kunnen jullie wat uitrusten en dan kan de trouwe viervoeter een beetje grazen.”

Dat idee viel in goede aarde. De hele groep stak nu de weg over. Terwijl Sinterklaas op het bankje toeliep, zochten de Pieten een fijn plekje uit voor het paard en haalden uit één van de zakken een croquet-spel te voorschijn. Daar mochten ze altijd mee spelen van Sinterklaas, op voorwaarde dat ze alle attributen netjes schoonmaakten als ze deze weer opborgen. De hoofd-Piet drukte zorgvuldig de poortjes in de zachte grond.

Inmiddels was Sinterklaas het bankje tot op twee meter genaderd. Van dichtbij zag de man er nog zieliger uit; bovendien zat hij dusdanig te peinen dat hij totaal niet merkte dat er iemand was aan komen lopen.

„Zeg eens, beste man,” sprak Sinterklaas op vriendelijke toon, „gaat het wel goed met u?”

De man keek op. Toen hij zag wie er voor hem stond, gleed er een flauwe glimlach over zijn gelaat.

„U bent Sinterklaas!” sprak hij verrast. „Dan bent u een soort collega van mij.”

Sinterklaas kon twee volle tellen geen woord uitbrengen.

„Een collega?,” herhaalde hij. „Wat bedoelt u precies?”

„Nou, ik ben de Kerstman,” verklaarde de ander.

De Sint liet dit bezinken en bekeek de man aandachtig. Hij droeg een soort overall van dikke stof die ooit eens wit geweest moest zijn. Zijn voeten staken in dikke laarzen. Verder had hij lang haar en een baard die in geen tijden een kam had gezien.

„De Kerstman,” sprak Sinterklaas bedachtzaam. „Dan moet u mij toch eens twee dingen verduidelijken. Ten eerste ziet u er niet uit als de Kerstman, zo zonder mantel en blootshoofds, en ten tweede vind ik dan wel dat u rijkelijk vroeg bent. U hoeft pas over een kleine drie weken

in actie te komen.”

De Kerstman lachte kort:

„Dat is een heel verhaal dat ik u dolgraag wil vertellen, maar misschien is het wat comfortabeler als u gaat zitten.”

De Sint knikte en nam plaats naast de Kerstman.

„Vertel.”

De Kerstman dacht even na:

„Laat ik bij het begin beginnen. Het is niet zo dat ik te vroeg ben; integendeel. Ik zit hier al bijna een jaar.”

„Al bijna een jaar?” riep Sinterklaas uit. „Maar hoe...?”

De Kerstman hief zijn hand ten teken dat Sinterklaas stil moest zijn en ging verder:

„Het komt eigenlijk allemaal door veranderingen. U weet dat ik mij altijd placht voort te bewegen in een prachtige slee die getrokken wordt door rendieren.”

Sinterklaas knikte.

„Welnu, door het broeikas-effect valt er geen sneeuw meer en daardoor is mijn slee onbruikbaar geworden.”

„Jaa,” sprak Sinterklaas langgerekt, „zo heb ik het eigenlijk nooit bekeken. Natuurlijk vormt dat een probleem voor u.”

„Maar dat was snel en eenvoudig opgelost,” ging de Kerstman verder.

„U moet weten dat ik ieder jaar naar dit dorp kwam om cadeautjes uit te delen. Het bestuur wist al van mijn problemen en had gezorgd dat er een prachtige limousine klaarstond in de haven. Ik kon zó vanaf de boot instappen. Eenmaal hier aangekomen, kreeg ik een solide transportfiets waarmee ik dan de cadeautjes kon bezorgen. En het mooiste was dat ik die fiets mocht houden zodat ik na de Kerst op mijn gemak weer naar mijn boot kon fietsen.”

Sinterklaas knikte goedkeurend:

„Dat is inderdaad goed geregeld allemaal, maar was dat nou geen grote opgave om helemaal naar de haven te fietsen?”

„Welnee! U moet niet denken dat het met de slee minder vermoeiend is. Tenslotte moet je constant die rendieren in toom houden, want geloof mij maar op mijn woord dat die een stuk minder volgzaam zijn dan uw schimmel.”

„Dat is wel zo,” beaamde Sinterklaas, „alleen begrijp ik nog niet waarom u dan nog steeds hier zit.”

„Dat zal ik u vertellen. Nadat ik de pakjes had rondgebracht, ging de fiets kapot en toen begon de ellende.”

„Hoezo?”

„Welnu; ik liet dat aan het bestuur weten en toen verzekerde men mij dat het euvel verholpen zou worden; alleen... WIE dat zou gaan doen of zou laten doen, werd een immens probleem. Mensenlief... ik voelde

me gewoon schuldig dat ik ooit over die kapotte fiets begonnen was en...”

„Ja luister eens even,” onderbrak Sinterklaas op verontwaardigde toon, „dat is toch te krankzinnig om over te praten, zeg.” Hij ademde zwaar en briepte: „Als men in staat is om meerdere keren op de maan te lopen, dan moet men toch OOK in staat zijn om EEN FIETS TE REPAREREN!”

Het stemvolume van de kindervriend had nu een dusdanig volume aangenomen dat de Pieten met hun spel ophielden en bezorgd keken of er soms ruzie was ontstaan. Sinterklaas maakte echter een gebaar dat alles in orde was waarop de knechten weer verder speelden.

De Kerstman hief slechts zijn handen ten hemel in een verontschuldigd gebaar:

„U heeft volkomen gelijk Sinterklaas; precies zo denk ik er ook over, maar het probleem is dat ik er in m’n eentje voorsta. U heeft tenminste nog een aantal helpers.”

Sinterklaas lachte kort:

„Jaja; maar nu maakt u toch een kleine denkfout, geachte Kerstman. Dat lijkt wel erg handig, maar ook DAT kent z’n nadelen. Want nu moet ik U eens wat vertellen. Weet u wat er gebeurt als we hier klaar zijn?”

„Dan gaat u waarschijnlijk terug naar Spanje.”

„Ja, dan ga ik terug naar Spanje en daar beginnen voor mij de problemen. Die Pieten gaan dan heel gezellig zitten vergaderen en gaan dan... eh, hoe noemen ze dat nou ook alweer?... o ja: EVALUEREN.”

„Wat is dat?” wilde de Kerstman weten.

„Kijken of het de volgende keer nog beter kan.”

„Juist ja; en is dat zo?”

„Ach... het is allemaal gewoon flauwekul. Dat vergaderen gaat dan gewoon door totdat het tijd is om WEER op de stoomboot naar Holland te stappen.”

De Kerstman staaarde voor zich uit met een haast waanzinnig licht in zijn ogen.

„Is dat altijd zo gegaan?” vroeg hij tenslotte.

„O nee, nee, nee,” verzekerde Sinterklaas. „Dat komt door iets heel anders wat u waarschijnlijk nog moeilijker zult kunnen geloven.”

„Nou dat lijkt me wel erg sterk.”

„Het wordt nog veel sterker; dat verzeker ik u. Luister: dat hele gedoe is een paar jaar geleden begonnen toen één van mijn Pieten op een kwade dag een verderfelijk boek in handen kreeg dat absoluut niet voor zijn ogen bestemd was.”

„Hè?”

„Ja; het was een boek en dat ging over...” Sinterklaas sloot zijn ogen,

dacht diep na en fluisterde dan: „Implementatie-processen.”

De Kerstman maakte een geluid dat niet met de beschikbare 26 letters uit het Nederlandse alfabet op papier te zetten is. Het viel nog het beste te omschrijven als een mengeling van een hik, een snork en kort gegorgel (en dat alles tijdens een ademtocht naar binnen, wel te verstaan).

„Kunt u dat in normale woorden omschrijven?” vroeg hij met hese stem.

„In feite betekent dat niet meer dan dat alles anders moet. En deze Piet begon al meteen de meest idiote onzin uit te kramen. Het ergste was dat hij er zelf ook nog in gelóófde! Zo moest ik voortaan maar op een scooter gaan rondrijden want dat sloot beter aan bij het huidige tijdsbeeld. Dat kon - zo beweerde hij - prima bekostigd worden als ik mijn schimmel aan de slager zou verkopen. Er moesten jongere Pieten komen, want die konden veel meer aan dan de oudere. Jahaa... die ouderen moest ik er eenvoudigweg maar uitschoppen. Nou ik heb die ene Piet subiet ZELF de laan uitgestuurd.”

„Ik geloof mijn oren haast niet,” fluisterde de Kerstman onthutst.

„Doe dat maar beter wel,” bromde Sinterklaas ongeduldig, „want het wordt nog veel gekker.”

„Kan dat dan nog?”

„O, jawel. Die Piet beweerde ook nog dat hij door het geven van die adviezen recht had op een extra uurloon. Nou, meneer de Kerstman, toen hij mij in het oor fluisterde hoe hoog dat uurloon dan zou moeten zijn, kreeg ik spontaan de hik. Voor één uur advies van hem kon ik wel vijftig cadeautjes aanschaffen...”

Hij had nog iets willen zeggen, maar keek geschrokken naar het grasveld. Twee Pieten hadden tijdens het spel ruzie gekregen; ze stonden als twee kemphanen tegenover elkaar, de croquet-hamers geheven alsof ze ieder moment op elkaar in wilden slaan. De overige Pieten waren krijsend tussen de twee ruziemakers gaan staan bij wijze van poging om de verhitte gemoederen te sussen. Sinterklaas stond resoluut op en liep met een paar grote stappen naar het grasveld.

„Zeg, zijn jullie helemaal betoeterd?” riep Sinterklaas kwaad.

Geschrokken lieten de vechtersbazen de hamers zakken.

„Het is zijn schuld, Sinterklaas,” sprak de ene Piet, „hij...”

„Niet waar,” onderbrak de ander. „Hij is begonnen met valsspelen.”

„Als jullie niet allebei onmiddellijk ophouden met ruzie maken, dan laat ik jullie hier achter, net als die adviseur-Piet.”

De twee Pieten keken elkaar verschrikt aan. Op dat moment begon de schimmel te hinniken op een manier die veel weghad van een lachbui.

„Bemoei je er niet mee, viervoeter,” sprak Sinterklaas streng over zijn schouder. Vervolgens richtte hij zijn blik weer op de twee Pieten:

„En, hebben jullie nog wat te zeggen?”

Het tweetal beloofde plechtig dat ze geen ruzie meer zouden maken.

„Mooi zo,” zei Sinterklaas grimmig. Hij liep terug naar de bank en nam weer plaats naar de Kerstman.

„Nou,” begon deze, „u heeft nogal wat te stellen met uw personeel.”

„Ja, zo af en toe moet ik weleens ingrijpen. Gisteren had ik ook nog wat moois. We zouden ergens een kinderfeestje gaan bezoeken en vlak voordat we naar binnen gingen, begon één van mijn Pieten „O when the saints go marching in” te zingen. Ik zei daar natuurlijk wat van waarop de Piet simpelweg verklaarde dat ik tenslotte een saint was die op het punt stond ergens binnen te lopen. Nou vraag ik u.”

Hierop schoten zowel de Kerstman en Sinterklaas in de lach.

„Waar waren we gebleven?” vroeg de Kerstman tenslotte.

„Bij die Piet die alles wilde vernieuwen,” antwoordde Sinterklaas. „En u moet weten dat ik sowieso niets van vernieuwingen wil weten. Al sinds mensenheugenis houd ik mij bezig met het geven van cadeautjes en altijd de zelfde lekkernijen die gewoon in de smaak blijven vallen: marsepein, suikerbeesten, pepernoten, taaipoppen... enzovoorts.”

De Kerstman keek een beetje schuldig:

„Ik moet echter bekennen dat ik daarentegen wèl altijd een beetje met de tijd probeer mee te gaan. Maar in het redelijke natuurlijk. Kijk, met cadeaus als een kegelspel of een hoepel hoef je vandaag aan de dag niet meer aan te komen; dat is gewoon achterhaald.”

Sinterklaas dacht even na.

„Daar kan ik in meegaan,” zei hij op nadenkende toon.

„Juist ja. Maar aan de andere kant moet ik ook weer opmerken dat één en ander danig is doorgesloten. Bijna alles is nep tegenwoordig: plastic kerstbomen, kerstballen van kunststof in plaats van glas, namaak openhaarden...”

„Dat laatste weiger ik absoluut te geloven,” onderbrak Sinterklaas.

„Toch is het zo,” verzekerde de Kerstman. „Ga zo hier en daar maar eens rondkijken. En als u eens wist wat de kinderen tegenwoordig allemaal op hun verlanglijst zetten: Nintendo, Polemon...”

„U bedoelt wellicht Pokemon,” corrigeerde Sinterklaas afwezig.

„Ook goed; spelcomputers, cd-roms en nog tal van andere ultramoderne producten. Als je een kind een boek geeft, bestaat de eerste reactie uit de vraag waar ze de batterijen in moeten stoppen. Nee Sinterklaas, de tijd dat een kinderhand gauw gevuld was, is wel zo'n beetje voorbij.”

„Ik ken dat soort problemen natuurlijk ook,” beaamde Sinterklaas, „maar wat ik me intussen afvraag, is hoe u dat jaar bent doorgekomen, waar uw overige kledij gebleven is, alsmede die vermaledijde fiets; enne... wat bent u nu verder van plan? U kunt hier niet tot in

eeuwigheid blijven zitten.”

„Dat ben ik zo langzamerhand ook gaan beseffen,” antwoordde de Kerstman. „Het afgelopen jaar heb ik echter gemerkt dat er nog veel goede mensen bestaan. Velen herkenden mij als de Kerstman en hadden medelijden met mij. Regelmatig kwamen zij mij koffie en broodjes brengen onder het mom van „u geeft altijd aan ons; nu geven wij aan u”.”

„Ik begrijp het,” bromde Sinterklaas. „En uw attributen?”

„Jaa; dat is een geheel ander verhaal. Er bestaan ook slechte mensen. Slapen doe ik altijd onder de struiken hier in het park. En op een warme nacht in het voorjaar is alles gestolen: mijn fiets plus mijn mantel en muts die ik vanwege de warmte naast me neer had gelegd.” Sinterklaas was sprakeloos. Hij staarde de gedupeerde Kerstman ernstig aan en vroeg:

„Heeft u het ‘s nachts nooit koud?”

„Och, op den duur wen je er aan.”

„Maar beste man... dit kan zo toch niet doorgaan?”

De Kerstman haalde zijn schouders op:

„Dat lijkt mij ook.”

„Sinterklaas! Sinterklaas!”

Verstoord keek de aangeroepene op. De hoofd-Piet kwam rennend naderbij; in zijn ogen was hevige ontzetting te zien.

De Sint kreunde hartgrondig:

„Wat is er NOU weer?”

„Sinterklaas,” hijgde Piet, „uw paard heeft zojuist tegen mij gesproken!”

„O ja?” vroeg de Sint (in het geheel niet verbaasd), „en wat zei hij dan wel precies?”

De Piet slikte een keer, dacht even vertwijfeld na en zei met onvaste stem:

„Hij zei dat hij, voordat hij voor u ging werken, de kost heeft verdiend als renpaard en dat hij ooit als eerste is geëindigd in een heel belangrijke wedstrijd.”

Sinterklaas streek nadenkend langs zijn baard.

„Juist ja,” sprak hij langzaam. „Luister eens Piet; dat klopt slechts ten dele... hij heeft hij die race niet gewonnen maar is als derde binnengekomen. Geef hem maar een paar winterpenen en zeg dat hij niet zo moet overdrijven.” Meteen maakte hij een bestraffend gebaar naar het paard dat belangstellend toekeek. Hierop begon het dier met een van zijn voorbenen over het gras te schrapen, wierp het hoofd in de nek en liet een langgerekt gehinnik horen.

„Hij staat me warempel nog uit te lachen óók,” reageerde de Sint hoofdschuddend. De hoofd-Piet keek verbaasd van de één naar de

ander.

„Waar wacht je op?” vroeg Sinterklaas. „Doe wat ik je gezegd heb.” Piet slofte weg, niet wetende wat hij met het hele gebeuren aan moest. Sinterklaas keek hem een moment na en wendde zich weer tot de Kerstman:

„Dat schijnt trouwens ook weer een geheel nieuwe trend te zijn: alles en iedereen meent zich belangrijker te moeten voordoen dan in werkelijkheid het geval is. Hebben uw rendieren ook weleens zulke streken uitgehaald?”

„Nee.”

II

Die weltliche Geschichte

Ineens stond de Kerstman op. Hij keek gejaagd om zich heen.

„Wat IS er?” vroeg Sinterklaas.

„Ik vraag me af... er moet toch iemand vlakbij ons zijn!”

„Hoe bedoelt u dat?”

De Kerstman zei niets, maar staaarde slechts wanhopig voor zich uit, nadenkend hoe hij één en ander het beste kon verwoorden. Nu was hij niet zo flauw om simpelweg iets te verklaren in de trant van „zoals ik het zeg,” want als dat werkelijk het geval zou zijn geweest dan had de Sint die vraag niet hoeven stellen. Hij besepte dat zijn antwoord erg summier was geweest en begon langzaam te praten:

„Waar ik op doel, is het volgende: dit verhaal zal later gelezen worden door een aantal mensen.”

„Nou èn?” reageerde Sinterklaas. „Dat betekent niets meer en niets minder dat iemand bezig is om alles op te schrijven wat wij gezegd hebben en nog gaan zeggen...”

Hij zweeg abrupt toen de strekking van die materie zich aan hem opdrong. „NU begrijp ik het,” fluisterde hij ademloos. Vervolgens stond hij eveneens op teneinde om zich heen te kijken.

„Ik zie OOK niemand,” bekende hij.

„Dat bedoel ik nou,” fluisterde de Kerstman. „En dat brengt mij onmiddellijk tot een geheel andere vraag: zeggen wij nou gewoon de dingen OMDAT we die zeggen of worden ons de woorden in de mond gelegd?”

„U bedoelt dat alles wat wij doen en zeggen in die situatie vooropgezet zou zijn?” wilde Sinterklaas weten. „Mooie boel! Dan zou betekenen dat wij totaal geen eigen bewegingsvrijheid zouden hebben.”

De twee vrijgeveige mannen waren intussen weer op de bank gaan zitten.

„Juist,” siste de Kerstman. „Degene die dit allemaal optekent - de schrijver zozegged - heeft zich dan wel in een verdraaid lastig pakket gemanoeuvreerd.”

„Waarom?”

Een grijns vol leedvermaak gleeed over het gezicht van de Kerstman: „Omdat lezers, en zeker als dat een kleine groep betreft waarvoor het verhaal geschreven is, veelal de ziekelijke gewoonte hebben om zichzelf of dingen over zichzelf menen te moeten herkennen.”

„Uw uitleg is meer dan verhelderend,” sprak Sinterklaas op goedkeurende toon. „U bedoelt dat die figuren mogelijk tegen de

schrijver in de aanval gaan?”

„Precies,” zei de Kerstman voldaan.

Sinterklaas glimlachte slechts:

„Dan ziet u het helaas verkeerd. Daar kunt u uiteraard niets aan doen omdat u op mondiaal niveau opereert; ikzelf heb als werkterrein uitsluitend Nederland en daardoor ben ik wat beter op de hoogte met de gebruiken en regeltjes alhier. Nog niet zo lang geleden is er namelijk een rechterlijke uitspraak geweest. Dat ging over een bepaald boek waarin eveneens wonderlijke dingen werden gezegd. De rechter heeft toen bepaald dat een schrijver op geen enkele manier verantwoordelijk kan worden gehouden voor de uitspraken die zijn fictieve verhaalfiguren op papier doen.”

De Kerstman keek hem boos aan:

„Fictief? Fictief?” sputterde hij. „Zijn wij dan fictief? Wilt u zeggen dat wij niet bestaan?”

„Ja en nee,” antwoordde Sinterklaas. „Voor de kinderen bestaan wij uiteraard WEL, zowel in werkelijkheid als op papier, maar voor de volwassen lezers van dit verhaal dus in het geheel niet. Ergo... hè, verdorie, nou weet ik het zelf niet meer. Maar wacht eens even... we kunnen dat controleren. HOOFD-PIET, hier komen alsjeblieft!”

„Wat wilt u gaan doen?” vroeg de Kerstman.

„Dat zult u zo dadelijk wel zien,” was het korte commentaar van de Sint. Inmiddels was de hoofd-Piet naderbij gekomen.

„U heeft mij geroepen, Sinterklaas?”

„Dat klopt; draai je om en ga gebukt staan.”

„Wat...?”

„Niet zeuren; omdraaien en bukken.”

Aarzelend voldeed de hoofd-Piet aan dit verzoek. Sinterklaas schoof de rechterzijde van zijn mantel een ietsje opzij en haalde uit met zijn rechtervoet op een manier die er wezen mocht. De arme Piet kwam tien centimeter los van de grond en slaakte een kreet van pijn. Met tranen in de ogen draaide hij zich om, onderwijl zijn bezerde zitvlak wrijvend. Hij opende zijn mond om iets te zeggen, maar Sinterklaas was hem voor:

„Neem mij niet kwalijk, trouwe Piet. Dit was geen afstraffing, doch slechts een experiment. Ga maar weer terug naar de andere Pieten.”

Op dat moment werd de stilte verstoord door verontwaardigde kreten. Een politiemannetje, die toevallig voorbij was komen lopen, had de merkwaardige handeling van Sinterklaas gezien.

„Dat zag ik nou eens nèt,” briede de sterke arm. „Het zal u duur komen te staan, dat verzeker ik u! Mishandeling en verstoring van de openbare orde. U mag trouwens blij zijn dat ik niets te zeggen heb over de ARBO-wetgeving, anders kreeg u daar óók nog een bekeuring voor.

Het is een schande; om uw personeel zo te behandelen!. En ik ben zeer benieuwd wat u zult zeggen tegen mijn collega's van de vreemdelingenpolitie als zij u vragen naar uw werkvergunning want volgens mij heeft u die geeneens!" Hij haalde nu een bonnenboekje plus een balpen te voorschijn.

Sinterklaas keek de nieuwgekomenen nieuwsgierig aan:

„Bent u klaar met uw zedepreek?"

„Zedepreek!" gromde de politieman. „Wie denkt u wel dat u voor u hebt?"

„Gewoon iemand die vroeger ook ooit zijn schoen zette in de hoop dat ik daar iets in zou deponeren, maar dit even terzijde. Luister eens agent, of wat voor functie u dan ook mag bekleden, zojuist heb ik onderzocht of één en ander fictief was door mijn hoofd-Piet een schop te geven. En dat heeft het voorlopige feit opgeleverd dat Piet nu een bezeerd zitvlak heeft en ik daadwerkelijk gevoeld heb dat ik de schop heb gegeven."

„Fictief of niet," sprak de politieman met ingehouden woede, „dat proces-verbaal dat u van mij krijgt, is zo echt als wat. Uw naam alstublieft..."

„Hohoho; niet zo heetgebakerd, beste man," zei Sinterklaas rustig, „ik sprak zojuist van een voorlopig feit waardoor slechts is aangetoond dat dit weliswaar op papier is gebeurd, maar waarmee nog steeds de werkelijkheid ter discussie staat. Het is nog maar de vraag of werkelijk alles echt is. Als u niet blijkt te bestaan, dan zult u helemaal niet in staat zijn om een bekeuring uit te schrijven. Als ik daarentegen niet besta, HEEFT u niemand om een bekeuring te geven. Maar laten we dat alles even buiten beschouwing laten. Wat voor een gezicht zal uw superieur op het bureau wel trekken als u binnenkomt met de mededeling dat u Sinterklaas een prent heeft gegeven? Heeft u daar weleens over nagedacht... hm? hm? hm? En dan kan het zelfs ook nog zo zijn dat wij geen van beiden bestaan. Hooguit dan op papier, maar papier is geduldig zo u wellicht weet."

De politieman was sprakeloos. Hij slikte een keer, hapte naar lucht en zei uiteindelijk met schorre stem:

„Hoe kan ik in vredesnaam mijn werk doen als ik eerst moet gaan vaststellen of iedereen - mijzelf inclusief - wel BESTAAT?"

Sinterklaas herademde:

„Ha, ik geloof dat u er meer van gaat begrijpen. Het punt is dat u - net als wij overigens - maar gewoon ongevraagd dit verhaal bent binnengedruwd."

„Verhaal? Welk verhaal?" De ogen van de agent hadden nu het formaat van schoteltjes aangenomen.

„Het verhaal dat nu op papier wordt gezet natuurlijk," verduidelijkte

Sinterklaas ongeduldig. Dit was teveel voor de veelgeplaagde politieman. Hij frommelde het bonnenboekje ineen, liet het op de grond vallen en nam van zijn hoofd de pet die hem ineens niet meer scheen te passen. Hij smeed het hoofddeksel op de grond en zette haast wanhopig met volle kracht zijn voet er op. Toen hij dat gedaan had, keek hij op naar Sinterklaas, hief de handen wanhopig ten hemel en begon op huilerige toon te praten:

„Sinterklaas! Ik ben maar een gewone ambtenaar die gewoon werkt voor de kost en die een vrouw heeft en twee kinderen en... en...”

Sinterklaas klopte hem vriendelijk op de schouder:

„Natuurlijk; dat weet ik toch. Maar ik heb een beter idee. We gaan de schrijver ter verantwoording roepen; die onzin moet nu maar eens afgelopen zijn. Meneer de Kerstman, doet u ook mee?”

„Graag.”

„Mooi zo. Agent opgelet; ik tel tot drie en dan roepen we allemaal „schrijver.” Een... twee... drie.”

„SCHRIJVER.”

Het galmde door het park. De hoofd-Piet, die zojuist aan de andere Pieten had verteld dat Sinterklaas waarschijnlijk krankzinnig was geworden, wees bevestigend naar het drietal. Alle Pieten knikten timide.

Stilte.

„Merken jullie wat?” vroeg de Kerstman.

Synchroon als twee ruitenwissers schudden Sinterklaas en de politieman het hoofd.

„Of de schrijver reageert niet, of hij bestaat niet,” concludeerde de Kerstman.

„O jawel!” viel Sinterklaas uit, „hij bestaat wel degelijk; ook dit wordt weer opgetekend zoals alles wat wij doen, denken of zeggen. Sterker nog, meneer de Kerstman, als de schrijver bijvoorbeeld zou besluiten dat u in de vijver hier verderop moet springen, dan DOET u dat gewoon.”

„Alsjeblieft niet!” zei de Kerstman geschrokken. „Ik heb absoluut geen behoefte aan een nat pak.”

De politieman knikte:

„Sinterklaas heeft gelijk. Het is trouwens niet strafbaar om een verhaal te schrijven. En daarbij: hoe zou ik in actie moeten komen tegen iemand die ik noch ken noch zie? Dat nog even afgezien van de vraag of ik zelf wel besta.”

„Let op uw woorden, agent,” waarschuwde Sinterklaas, „want de schrijver kan u voor straf iets ergs laten overkomen. We moeten het anders aanpakken.” Hij schraapte zijn keel en zei luid en duidelijk:

„Schrijver, luister. Ik weet dat u alles optekent na ons eerst in de meest

bizarre situaties te brengen. Wij verzoeken u om dit verhaal verder normaal te laten verlopen. U mag wellicht alles onder controle hebben, maar de gemiddelde lezer snapt er zo langzamerhand geen jota meer van. Als actief optredende verhaalfiguren eisen wij inspraak in de te komen verwickelingen en belevenissen.”

De Kerstman en de agent keken Sinterklaas vol bewondering aan.

„Dat heeft u mooi gezegd, Sinterklaas,” zei de agent. „Dat van die inspraak moet ik onthouden voor eventuele cao-onderhandelingen of reorganisaties.”

Sinterklaas keek nu bezorgd:

„Dat kan in die situaties erg gevaarlijk zijn, vriend. Als u niets zegt, zult u ten onder gaan in de massa en als u wel wat zegt, steekt u uw hoofd boven het maaiveld uit.”

De agent keek hem vertwijfeld aan:

„Nou, dan heb ik toch niets te verliezen?”

„Inderdaad,” beaamde Sinterklaas, „maar ook niets te winnen.”

„Nu snap ik het helemaal niet meer!” riep de agent uit.

Sinterklaas keek de vertwijfelde man medelijdend aan, dacht een moment na en zei tenslotte:

„Luister, laat ik het anders zeggen. Als er iets gebeurt en niemand is schuldig, dan is in feite iedereen schuldig.”

Dit werd de agent teveel. Als een geslagen hond liep hij naar de bank en ging hierop zitten. Zijn hoofd begroef hij in zijn handen.

Sinterklaas voelde hoe een onbeschrijflijke woede zich van hem meester maakte.

„Nu zou ik ECHT eens een hartelijk woordje met de schrijver willen spreken,” gromde hij.

De Kerstman deed een duit in het zakje door op te merken dat hij hier ook wel iets voor voelde.

De schrijver glimlachte slechts en tikte ook deze zinnen in op zijn haast antieke computer... ineens besepte hij dat er iets onlogisch was gebeurd. Tot nu toe had hij het hele verhaal opgetekend, de personages en de gebeurtenissen bedacht en had al hetgeen wat niet gesproken werd middels de alwetende vertelinstantie omschreven; maar nu... Ja; hij was zelf verworden tot een medespeler in het verhaal! Verdwaasd keek hij naar het beeldscherm. Hoe was dit mogelijk?

„Dat weet je heus wel,” sprak een stem.

De rillingen liepen de schrijver over de rug. Hij draaide zich om en keek zijn werkkamer rond. Er was niets te zien.

„Ja, kijk maar goed want je kunt mij toch niet zien,” sprak de stem weer. „Ik ben jouw hogere „ik” - wat ook wel inspiratie wordt genoemd.”

„Alles goed en wel,” protesteerde de schrijver, „maar als ik me niet vergis, ben ik degene die uitmaakt wat er op papier gebeurt. Het is niet de bedoeling om persoonlijk aan een verhaal te gaan meedoen.”

De stem lachte schamper:

„Dat had je eerder moeten bedenken. Als je mij verloochent, zul je nooit meer iets kunnen schrijven en als je vanaf nu niet meer naar mij luistert, zul je midden in het verhaal hopeloos vastlopen.”

„Misschien is dat wel het beste wat gebeuren kan,” liet de schrijver weten.

„O nee! Zo gemakkelijk kom je er niet vanaf. Ik heb je weliswaar een leidraad gegeven, maar jij hebt al die mensen in de meest absurde situaties gebracht. En je hebt zelf net geschreven dat zowel Sinterklaas als de Kerstman graag met je wilden spreken.”

„Ja, maar...”

„Niets te maren; dat gaat gebeuren zodat je zelf eens kunt voelen wat het is om fictief te zijn en geleefd te worden door iets of iemand anders. En onthoud één ding heel goed, schrijver: als de inspiratie gaat losbreken, is er niemand die dat nog stoppen kan; ook JIJ niet!”

Welaan, geachte lezer/lezeres, nu de schrijver verbannen is naar de wereld die hijzelf heeft opgezet, zal de schrijfstijl vanaf dit punt merkbaar veranderen. Ik ben en blijf aan het woord. Het verhaal zal in zoverre veranderen dat er geen onnodige absurditeiten meer worden opgeroepen. We gaan gewoon kijken hoe de schrijver zich staande weet te houden door geconfronteerd te worden met al diegenen die hij zonder mededogen de meest idiote dingen liet doen of zeggen.

En daar stond hij dan: de schrijver. Hij werd grimmig aangekeken door Sinterklaas, de Kerstman en de politiemans die inmiddels weer was opgestaan. De Pieten, die hadden gemerkt dat er iets wezenlijk veranderd was, keken gespannen toe. De schimmel snoof boosaardig. „Zozo,” bromde Sinterklaas. „Dus u bent de schrijver die verantwoordelijk is voor alles wat ons vanochtend is overkomen?”

De schrijver slikte:

„Dat klopt, ja.”

„Mag ik weten wat uw naam is? Dat praat wat makkelijker.”

De schrijver keek Sinterklaas verbaasd aan.

„Die weet ik niet,” bekende hij tenslotte. „Dat wil zeggen: toen ik dit verhaal schreef had ik uiteraard wèl een naam, maar die ben ik vergeten. We moeten dus gewoon afwachten tot het moment waarop ik op papier een nieuwe naam krijg. Ik ben in feite een instrument geworden van mijn eigen inspiratie.”

„We zitten nu dus allemaal in hetzelfde schuitje,” concludeerde

Sinterklaas. „Nou ja, we zien wel wat er verder gebeuren gaat. Ik wilde graag over een paar andere dingetjes met u spreken.”

Om de lezer het hele moeizame gesprek tussen Sinterklaas en de schrijver te besparen, volstaan we hier met een samenvatting. Natuurlijk kreeg de schrijver veel te verduren over hetgeen hij allemaal had bedacht. Ook de Kerstman en de agent hadden zo hier en daar nog wat te verhapstukken met hem. Sinterklaas, vergevingsgezind als altijd, kapte het hele onderhoud uiteindelijk af met de woorden:

„We hebben u geroepen en u bent gekomen.”

De schrijver knikte.

„Ha! En ik, de inspiratie, heb nu enorm veel leedvermaak om verschillende redenen. Ten eerste omdat ik nu een rechtstreekse schakel vorm met de tekstverwerker zonder tussenkomst van de schrijver die al mijn vondsten maar veranderde en verkleurde. Ten tweede heeft het wel iets om te weten dat ik diezelfde schrijver, die zichzelf als een soort van regisseur zag, desnoods tot in de oneindigheid in dat park kan laten blijven. En dan is er ook nog... Hee, wat gebeurt er?”

Vanaf dit punt wordt de hele zaak overgenomen door iets geheel anders. De inspiratie zag een groot zwart doek zakken, met daarop het woord:

EINDE

III

”Want laten we wel wezen: geen schrijver kan zonder inspiratie terwijl de inspiratie zonder schrijver is als vruchtbare grond die niet wordt benut en zodoende geen (penne)vruchten kan opleveren. Daarom was het mijn morele plicht om radicaal in te grijpen.”

w.g. Het geweten.